

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА РУРАЛНИОТ РАЗВОЈ ЗА 2019 ГОДИНА

У П А Т С Т В О

ЗА КОРИСНИЦИ НА СРЕДСТВА ОД ПРОГРАМАТА ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА РУРАЛНИОТ РАЗВОЈ ЗА 2019 ГОДИНА ЗА:

Приоритетна област 4 - Поттикнување на локален развој на руралните средини кое се спроведува преку:

- **МЕРКА 412 – Воспоставување на локални акциски групи (ЛАГ)**
- **МЕРКА 413 – Реализација на стратегии за локален развој на рурални средини**

Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413

ВОВЕД

Ова Упатство има за цел запознавање на корисниците со целта, начинот на спроведување и намената на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година за мерките:

- **Мерка 412 – Воспоставување на локални акциски групи (ЛАГ)**
- **Мерка 413 - Реализација на стратегии за локален развој на рурални средини**

Упатството вклучува и објаснување по однос на процесот на доставување на документи, обработка на барањата, потпишување на договори, контрола на лице место и реализација на инвестициите.

Финансиската поддршка се исплаќа по принцип на ко-финансирање на реализирани и исплатени инвестиции од страна на корисникот во висина од 100% од вредноста на одобрените прифатливи трошоци.

ПРИФАТЛИВИ ТРОШОЦИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

Согласно програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година прифатливи се следниве трошоци за инвестиции:

1) МЕРКА 412 - За воспоставување и работа на ЛАГ прифатливи се трошоците за:

- закуп и одржување на простории за работа на ЛАГ;
- набавка на опрема, канцелариски мебел, канцелариски материјали, ИТ опрема и друга опрема за работа на ЛАГ,
- набавка на услуги за претходна подготовка, спроведување и следење на активностите на ЛАГ и
- управување со проекти и контроли поврзани со одобрување на проекти.

2) МЕРКА 413 - За реализација на стратегии за локален развој на рурални средини (подготвени од ЛАГ) прифатливи се трошоците за:

- Закуп на објекти/простории и користење на угостителски услуги за одржување на настани во врска со реализација на стратегии за локален развој на руралните средини;
- Градба и реконструкција на објекти опфатени со проектите во врска со реализација на стратегии за локален развој на рурални средини;
- Набавка на опрема за реализација на проекти во врска со реализација на стратегии за локален развој на рурални средини;

Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413

- Реализација на проекти за: Развој на инфраструктура; Валоризација на природните и културните вредности во рурални средини; Активности за обновување на селата; Поддршка на руралните бизниси за подобрување на економските активности во руралните средини, Активности за млади, социјално исклучени лица и лица со посебни потреби и активности поврзани со родова еднаквост; Рурален туризам и активности за диверзификација; Културни и занаетчиски активности; Активности за производство на обновлива енергија и Иницијативи поврзани со зачувување на пејсажот и животната средина;
- Изработка на студии (за влијание врз животната средина, за развој на одредени карактеристики на областа и други анализи што треба да се извршат во врска со спроведување на проекти);
- Ангажирање на стручни лица/експерти за подготвување и реализација на проекти и
- Подготовка, печатење и публикување на промотивен/маркетинг материјал за реализирани проекти, кои не можат да изнесуваат повеќе од 5% од вкупниот износ на проектот.

МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ НА ПРИФАТЛИВИ ТРОШОЦИ

- до 800.000 денари **за воспоставување и работа на ЛАГ**, но не повеќе од 450.000 денари за услуги поврзани со работата на ЛАГ, не повеќе од 200.000 денари годишно за закуп и одржување на простории за работа на ЛАГ и не повеќе од 150.000 денари за набавка на опрема, канцелариски мебел, канцелариски материјали, ИТ опрема и друга опрема за работа на ЛАГ и
- до 800.000 денари **за реализација на стратегии за локален развој на рурални средини (подготвени од ЛАГ)**, вклучувајќи ги трошоците за експерти ангажирани за подготвување и реализација на проектите, како и трошоци за подготовка, печатење и публикување на промотивни/маркетинг материјали за реализирани проекти кои не може да изнесуваат повеќе од 5% од вкупниот износ на проектот.

КОРИСНИЦИ

Потенцијални корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за приоритетна област 4 - Поттикнување на локален развој на руралните средини (Мерка 412 – Воспоставување на локални акциски групи и 413 - Реализација на стратегии за локален развој на рурални средини) се Локална акциона група за развој на руралните подрачја (ЛАГ) основани согласно член 89 од Законот за земјоделство и рурален развој.

НАЧИН НА КО-ФИНАНСИРАЊЕ

ОПШТИ ПРИНЦИПИ

Финансирањето од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година се врши врз основа на одобрено барање за користење средства од Програмата и одобрен годишен оперативен план за работа на ЛАГ, врз основа на кои се склучува „Договор за финансиска поддршка за воспоставување на ЛАГ и реализација на стратегија за локален развој“.

Висината на поддршката за прифатливи трошоци по корисник на мерките е во согласност со член 90 и член 92 од Законот за земјоделство и рурален развој.

Средствата од финансиската поддршка по барање на локалната акциска група може да се додели во вид на:

- авансна исплата во висина од 40% од вредноста на одобрените прифатливи трошоци или
- во целост по реализација на активностите/инвестициите одобрени со годишниот оперативен план за работа на ЛАГ.

Избраниот начин на исплата треба да биде опишан во годишниот оперативен план кој се доставува со Барањето за финансиска поддршка.

Локалната акциска група во целост е одговорна за реализација на одобрените активности/инвестиции.

Исплатата на средства се врши по поднесено Барање за исплата за секоја од мерките за локален развој поединечно и по поднесено барање за авансно плаќање.

Барањето за исплата, Локалната акциска група која потпишала договор за финансиска поддршка, го доставува:

- најдоцна за 30 дена од денот на потпишување на договорот доколку договорот предвидува авансна исплата;
- во согласност со Договорот за финансиска поддршка доколку.

Напомена: Локална акциона група за развој на руралните подрачја (ЛАГ) после потпишување на Договорот за користење на финансиска поддршка со АФПЗРР, обврзани се да спроведат јавна набавка за планираната инвестиција во согласност со Законот за јавни набавки.

Доделената финансиска поддршка е неповратна.

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

ОСТАНАТИ ПРИНЦИПИ

- **Принцип на единечно финансирање** - Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година финансира типови на инвестиции кои не се финансираат од други грант фондови, од Буџетот на Република Македонија или други фондови од донаторски или финансиски институции, а се со цел да се избегне двојно финансирање на самата инвестиција.
- **Принцип на грант** - Поддршката по овој основ подразбира доделување на неповратни финансиски средства (грант) од Буџетот на Република Македонија.
- **Принцип на видливост** - Корисникот е должен во рок од 5 години од денот на исплатата на средствата од оваа програма, да има истакнато налепница или натпис на инвестицијата со која означува дека инвестицијата е ко-финансирана со средства од Програмата. АФПЗРР ги доделува налепниците и натписите на корисникот заедно со решението за исплата. Доколку настане оштетување на истите, корисникот е должен да ја извести АФПЗРР при што контролорите ќе извршат увид ќе доделат нова ознака.

ПОСТАПКА ЗА ИЗБОР НА КОРИСНИЦИ

Барателите кои ги исполниле условите за стекнување со право на користење финансиска поддршка се рангираат согласно времето и датумот на поднесување на барањето. АФПЗРР ќе склучи договори во рамките на расположливите средства за секоја мерка.

**ПОТРЕБНИ ДОКУМЕНТИ ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ
ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ОД МЕРКИТЕ
ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА ЛОКАЛЕН РАЗВОЈ НА РУРАЛНИТЕ СРЕДИНИ**

1.	Барање за користење на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година ПРР – 412 и 413
2.	Годишен оперативен план за тековната година
3.	Решение за регистриран ЛАГ
4.	Формулар за пријавување на проект од страна на ЛАГ (изготвен согласно упатството за подготовка на апликација за користење на средства)

ПОСТАПКА ПРЕД АФПЗРР

1. Поднесување на барање

По објавување на јавниот повик од страна на АФПЗРР за поднесување на барања за користење на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година, потенцијалниот корисник на средствата треба да поднесе „Барање за користење на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година " по соодветната мерка. Барањето треба да биде коректно и читливо пополнето на македонски јазик и кирилично писмо. Заедно со барањето треба да бидат доставени и сите пропратни документи соодветно на типот на инвестиција. Барањата, комплетираните со целокупната документација, затворени во плик на кој на горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВАРАЈ за јавен повик ПРР бр. 03/2019 за мерка 412 и 413 да бидат доставени по препорачана пошта на следната адреса:

**Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и рурален развој
ул. „3- та Македонска бригада" бр.20 (зграда на Македонија Табак блок Ц)
1000 Скопје, Република Македонија**

или лично на рака во писарницата на Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (АФПЗРР), на истата адреса.

Потребните обрасци од „Барањето за користење на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година " како и „Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година" за мерка 412 и мерка 413 во кој се содржани сите информации за критериумите, условите за прифатливост на проектите и условите за финансирање и останати информации кои се неопходни за изготвување на барање за користење на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година за мерка 412 и мерка 413 во електронска верзија може да се превземат на веб-адресата на АФПЗРР: www.ipardpa.gov.mk.

2. Обработка на барање и избор на корисници:

По направената контрола за комплетност и соодветност на барањето, веродостојност на податоците дадени во барањето и неговата прифатливост согласно со критериумите, следува рангирање на поднесените барања согласно датумот и времето на нивно пристигнување. По завршување на постапката, барателот ќе биде писмено известен за прифаќање или одбивање на неговото барање во рок не подолг од 3 месеци од завршување на јавниот повик.

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

Доколку барањето биде оценето позитивно и прифатено, АФПЗРР до барателот испраќа "Решение за одобрување на барање за финансиска поддршка".

3. Склучување на договор за финансиска поддршка :

Со решението за одобрување на барање, АФПЗРР го известува корисникот дека во определен рок треба да дојде во просториите на АФПЗРР да потпише „Договор за финансиска поддршка“ (пример договор е даден во прилог на ова упатство). По потпишување на договорот корисникот може да спроведе јавна набавка за прифатливите трошоци одобрени во Договорот и да отпочне со реализација на одобрените активност/проекти. Договорот се потпишува во 4 (четири) идентични примероци од страна на корисникот и директорот на АФПЗРР, од кои по два примерока добива секоја од договорните страни.

НАПОМЕНА: Постапката на набавка на прифатливите трошоци (средства и услуги) опишани во Договорот за користење на финансиска поддршка треба да биде спроведена во согласност со одредбите од Законот за јавни набавки.

Против решенијата на АФПЗРР не е дозволена жалба и истите се конечни во управна постапка.

Против решенијата на АФПЗРР може да се поведе управен спор. Поведувањето на управниот спор не го одлага извршувањето на решението (член 20 од Законот за основање на АФПЗРР за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој („Службен весник на Република Македонија“ бр.72/07, 05/09, 43/14, 193/15, 39/16 и 164/18).

НАПОМЕНА : Корисникот не смее да започне со реализација на активностите пред склучување на договорот за финансиска поддршка со АФПЗРР, освен за делот на услуги за изработка на проекти, студии, елаборати, планска и техничка документација (која се однесува на проектите предложени за реализација во годишниот оперативен план) кои може да бидат претходно договорени или реализирани но не пред датумот на издавање на Решението за регистрација на ЛАГ.

4. Обработка на барање за исплата и постапка за одобрување на исплата:

Откако ќе биде завршена активноста корисникот треба да достави барање за исплата и останата документација со која ќе се потврди дека активноста е завршена. Документите кои ќе бидат доставени од страна на корисникот треба да бидат заверени со потпис и печат од органот/фирмата која ги издава.

Барање за исплата е унифициран образец кој корисниците ќе го добијат при потпишување на договорот за финансиска поддршка.

Барањата за исплата се доставуваат до АФПЗРР согласно временскиот рок определен во Договорот. Корисникот е обврзан своерачно или електронски да го пополни соодветното барање за исплата и ги достави потребните документи до АФПЗРР, притоа наведувајќи за која мерка го поднесува истото.

Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413

Проверката на финансиската документација се извршува исклучиво на оригинали или копии заверени на нотар при што во случај да се доставени оригинални документи после завршување на постапката за одобрување на исплата АФПЗРР ги враќа истите заедно со донесеното решение до крајниот корисник. Истите ќе бидат означени со печат на АФПЗРР како би се избегнало понатамошно двојно финансирање.

Доколку документите кои се пропратни кон барањето за исплата се достават после рокот, барањето ќе биде одбиено и договорениот износ на финансиска поддршка нема да биде исплатен.

Доколку корисникот направил промени во активноста кои не се предмет на договорот, а притоа не е поднесено барање за анекс на договор, истото барање нема да биде исплатено, или ќе биде делумно исплатено во зависност од ефектот кој настаната промена ќе го има врз целокупната активност која е предмет на договорот.

Доколку корисникот не се придржува кон одредбите од договорот кои се однесуваат на рокот на реализација на активноста, треба да се има во предвид дека сите активности настанати пред потпишување на договорот (освен трошоците направени за интелектуални услуги) нема да се дел од финансиската поддршка. Сите активности набавени пред рок т.е. пред потпишување на договорот нема да бидат предмет на исплата. Исто така сите набавени и исплатени активности после рокот на реализација на активноста или по рокот на доставување на барањето за исплата нема да бидат предмет на финансиска поддршка.

По административната проверка доколку барањето за исплата е комплетно и соодветно, предметот ќе биде проверен на лице место од страна на овластени лица на АФПЗРР кои имаат за цел да ја проверат реализацијата на активноста во целост и во согласност со договорот. По извршената контрола на лице место, ќе биде изработен извештај во кој детално ќе биде опишана фактичката состојба утврдена на лице место. Истиот треба да биде потпишан од страна на лицата кои ја вршат контролата и од самиот корисник или овластено лице од страна на корисникот. Во случај на забелешка на извршената контрола, корисникот има право истата да ја наведе во извештајот.

По извршената контрола, доколку се констатира дека реализацијата на активноста е во целост и во согласност со договорот, се продолжува со постапката за одобрување на исплата. Доколку се констатира неусогласеност на процесот на реализација на активноста во целост и во согласност со договорот се продолжува постапката за одбивање на барањето за исплата.

Откако ќе биде одобрена исплатата, АФПЗРР донесува решение за одобрување на исплата. Доколку биде одбиено барањето за исплата, АФПЗРР донесува решение за одбивање.

Со решението крајниот корисник ќе биде известен за сумата која му е одобрена т.е. одбиена, притоа може да приложи тужба до Управен суд согласно законските предвидени постапки.

Сите одобрени и исплатени инвестиции ќе бидат предмет на контрола во период од 5 години после извршената исплата со цел да констатира оддржливоста и непроменетоста на инвестицијата согласно договорот.

ГЕНЕРАЛНИ НАПОМЕНИ

1. Барателот поднесува уредно и комплетно пополнето едно барање за користење на средства по однос на мерка 412 и мерка 413
2. Барателот ја доставува документацијата во затворен плик преку препорачана пошта на адреса: Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, ул.Трета Македонска Бригада бр.20 (зграда Македонија Табак блок Ц) 1000 Скопје, или со предавање во архивата на АФПЗРР секој работен ден од 9:00 до 16:00 часот. На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува "НЕ ОТВАРАЈ" и мерката/потточка за која аплицира.
3. Барателот ја доставува дополнителната документација во затворен плик преку препорачана пошта на адреса: Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, ул.Трета Македонска Бригада бб (зграда Македонија Табак, блок Ц) 1000 Скопје, или со предавање во архивата на АФПЗРР секој работен ден од 9:00 до 16:00 часот. На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува "НЕ ОТВАРАЈ" дополна за архивски број кој ќе биде наведен во известувањето за дополнување на барањето.
4. Доколку понудите или про-фактурите кои се доставени во прилог на проектот се од странство, потребно е истите да бидат преведени на македонски јазик од овластен судски преведувач.
5. Барателите треба да достават три понуди и доказ за општи трошоци, прибавени од независни понудувачи доколку вредноста на поединечна ставка изнесува повеќе од 60.000,00 денари или една понуда за општи трошоци од независен понудувач доколку вредноста на поединечна ставка изнесува помалку од 60.000,00 денари, согласно Закон за јавни набавки.
6. Исплатата на средства од оваа Програма по корисници ја врши АФПЗРР врз основа на претходно одобрени барања со склучен договор за финансиска поддршка за рурален развој и одобрени барања за исплата.
7. Доколку вкупната вредност на активноста без ДДВ наведена во барањето, се разликува од вкупната вредност на инвестицијата без ДДВ наведена во понудата/про-фактурата, АФПЗРР како важечка сума за ко-финансирање ќе ја земе пониската вредност.
8. Доколку корисникот на средствата од програмата сака да направи измена на договорот (прилог 1 на ова упатство), истиот е должен да достави барање за измена на договорот.
9. Доколку барателот или корисникот на средства од програмата ја промени адресата за кореспонденција, истиот е должен да ја извести АФПЗРР.
10. Доколку барателот се откажува од активностите, односно финансиската поддршка од АФПЗРР пред донесување на одлука за ко-финансирање, истиот е должен писмено да ја извести АФПЗРР.
11. Одобрените и исплатени средства се неповратни при што корисникот не смее да ги отуѓи или дава под наем или да остварува било каква финансиска корист од ко-финансираните активности од средствата на оваа Програма во рок од 5 години од денот на исплатата на средствата.

Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413

12. Опремата која ќе биде предмет на договорот треба да биде нова опрема.
13. Почеток на реализација на инвестициите и активностите е по потпишување на договорот.
14. Сумата наведена во барањето мора да соодветствува со сумата во поднесените понуди/профактури.
15. АФПЗРР го задржува правото да побара дополнителна документација.
16. Максималниот рок за реализација на инвестициите ќе биде утврден со договорот со АФПЗРР.
17. АФПЗРР за двете мерки 412 и 413 изработува еден договор за финансиска поддршка во кој се опфатени активностите од двете мерки, односно Прилог 1-модел на договор. За секоја од мерките за поттикнување на локален развој на руралните средини (мерка 412 и мерка 413) се доставува одделно Барање за исплата, односно Прилог 2.а и 2.б - барањата за исплата кои се приложени во Упатството за корисници се дадени само како Пример.

Образецот-Барање за користење на средства заедно со листата на потребни документи кои се доставува во прилог на барањето, може да се подигне на веб-страницата на АФПЗРР: www.ipardpa.gov.mk, и архивата на Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој. За подетално информирање на потенцијалните баратели на финансиска поддршка изготвено е Упатство за корисници за сите мерки кој исто така може да се подигнат на гореспоменатите места.

НАПОМЕНА: Во случај на техничка грешка во текстот на ова Упатство важат одредбите од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година, Правилникот за поблиски критериуми за избор на корисници по мерките за рурален развој и Правилникот за поблиските дополнителни услови за поддршката од мерките за рурален развој.

Контакт:

**Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој,
Сектор за одобрување на проекти.**

Телефон 02 3097 460, секој работен ден од 09.00 до 16.00 часот

Е-пошта: ipardpa.info@ipardpa.gov.mk

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1 – МОДЕЛ НА ДОГОВОР

Врз основа на член 12 став 1 точка 13, а во врска со член 6 став 1 точка 4 од Законот за основање на Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој ("Службен весник на Република Македонија" бр.72/07, 05/09, 43/14, 193/15, 39/16 и 164/18), Јавниот оглас бр._____ објавен на _____ за поднесување на барања за финансиска поддршка од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој 2019 година (Службен весник на Република Македонија бр.-----) и Решение бр._____ издадено од Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој

ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ:

1. Агенција за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој, како давател на финансиска поддршка (во понатамошниот текст: АФПЗРР) претставувана од Директор _____ со седиште на "Бул. III Македонска Бригада, бб (зграда на Македонија Табак блок Ц), 1000 Скопје, и со адреса за кореспонденција "Бул. III Македонска Бригада, бб (зграда на Македонија Табак блок Ц), 1000 Скопје, од една страна, и

2. _____ со ЕДБ _____, како страна на која и е одобрена финансиска поддршка (во понатамошниот текст: Корисник), претставуван од овластено лице _____ со ЕМБГ _____ седиште и адреса:

_____

место на активностите предмет на овој договор: _____

од друга страна, го склучија следниот:

ДОГОВОР ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА

Бр.(_____)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на Договорот

(1) Со овој договор се уредуваат правата и обврските на договорните страни во врска со исплатата и користењето на финансиската поддршка од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој 2019, одобрена со Решение бр. _____ од _____ година

(2) Финансиската поддршка ќе се користи согласно со: Мерките 412 и 413

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

(3) Целокупните инвестиции и активности детално по количина, активности, цена и ко-финансирана сума е наведена во Прилог 2 кој е составен дел на овој договор.

**Член 2
Договорен износ**

(1) Вкупна одобрена вредност на прифатливите трошоци е:

За мерка 412 до _____ МКД (со зборови _____).

За мерка 413 до _____ МКД (со зборови _____).

(2) Финансиската поддршка согласно Решението бр. _____ изнесува :

За мерка 412 до _____ МКД (со зборови _____) т.е. 100 % од вкупно одобрена вредност на инвестицијата.

За мерка 413 до _____ МКД (со зборови _____) т.е. 100 % од вкупно одобрена вредност на инвестицијата.

(3) АФПЗРР ќе исплати 100 % од реално направените, оправданите и прифатливите трошоци, но не повеќе од износот од став 2 на овој член и не повеќе од износот за поединечни стоки и услуги наведен во Прилог 2 на овој договор, дури и во случај реално направените трошоци да го надминуваат одобрениот износ.

II. ПРАВА И ОБВРСКИ НА ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ

Права на корисникот

Член 3

(1) Корисникот има право на финансиска поддршка до износот наведен во член 2 став 2 од овој договор, односно до износот за поединечни стоки и услуги наведен во Прилог 2, согласно начинот, условите и роковите утврдени во овој договор.

(2) Корисникот има право на авансна исплата на 40% од износот утврден во член 2, став 2 на овој договор.

(3) Корисникот има право да бара измени и дополнувања на Договорот поради:

а) продолжување на рокот за завршување на инвестиците и активностите предмет на овој договор и продолжување на рокот за поднесување на барање за исплата (член 4, став 1);

(4) Корисникот има право да бара измени и дополнувања на Договорот по однос на став 3 точка а) и б) од овој член само во случај на: виша сила, природна непогода и ситуација која не можела да се предвиди во моментот на склучување на договорот.

(5) Корисникот или негов овластен претставник има право да ги наведе своите забелешки во извештајот за извршена контрола на лице место и истиот да го потпише.

Обврски на корисникот

Член 4

- (1) Корисникот се обврзува да ја заврши инвестицијата/активноста од член 1 и согласно Прилог 2 на овој договор и да поднесе барање за исплата и потребна документација најдоцна до 31.10.2019.
- (2) Корисникот се обврзува да го поднесе барањето/та за исплата по препорачана пошта или лично во АФПЗРР. Образецот на барањето за исплата, како и листата на документи кои барателот е должен да ги достави во прилог на барањето за исплата се дадени во Прилог 3 и се составен дел на овој договор.
- (3) Корисникот се обврзува во прилог на писменото барање за измени и дополнувања на Договорот да достави соодветни документи како доказ за исполнување на одредбите од член 3 став (2) и (3).
- (4) Корисникот се обврзува на барање на АФПЗРР да доставува информации /податоци поврзани со инвестицијата/активноста предмет на овој договор.
- (5) Корисникот се обврзува веднаш да ја извести АФПЗРР доколку настанат околности кои имаат влијание врз спроведувањето на инвестицијата предмет на овој договор.
- (6) Корисникот се обврзува да обезбеди целосен и непречен пристап на овластените лица на АФПЗРР, Министерството за финансии, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство до документите, објектите, опремата и имотот кои се од значење/поврзани за/со инвестицијата, за време на контролата на лице место, како и при спроведувањето на надзорот над овој договор за целото негово времетраење.
- (7) Корисникот или овластен претставник се обврзува да се легитимира на барање на овластените лица од АФПЗРР за време на контролата на лице место.
- (8) Корисникот се обврзува да не ја менува намената и целта на инвестицијата/активноста предмет на овој договор за целото негово времетраење.
- (9) Корисникот се обврзува да не го менува местото на инвестиција/активност, предмет на овој договор.
- (10) Корисникот се обврзува да ги чува оригиналните документи кои се однесуваат на предметот на овој договор за целото негово времетраење.
- (11) Корисникот се обврзува дека нема да користи неповратна финансиска помош од други фондови за финансирање на инвестицијата предмет на овој договор.
- (12) Корисникот се обврзува во случај на исплата на повеќе средства од одобрените со решението за исплата донесено од АФПЗРР, веднаш да го врати износот кој преставува разлика меѓу исплатениот и одобриениот износ, а во спротивно АФПЗРР ќе пресметува казнена камата.
- (13) Корисникот се обврзува да ја извести АФПЗРР за настанатите промени во личните податоци (име презиме, адреса, број на трансакциона сметка, банка).
- (14) Корисникот се обврзува во рок од пет дена од денот на извршувањето на исплатата на видливо место да истакне налепница и/или плакета, доделена од страна на АФПЗРР на која е наведено дека инвестицијата/активност е финансирана со средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година и истата да не ја отстрани за целото времетраење на овој договор.

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

(15) Корисникот се обврзува да води сметководствена евиденција согласно законот и од истата да доставува сметководствени документи на барање на АФПЗРР, за целото времетраење на договорот.

Права на АФПЗРР

Член 5

(1) АФПЗРР има право да врши контрола на лице место за целото времетраење на овој договор.

(2) АФПЗРР има право да бара дополнување или појаснување на барањето за исплата, како и на потребните документи во прилог на барањето во однапред утврден рок.

(3) АФПЗРР има право да бара информации, податоци и материјали потребни за следење, евалуација и контрола на лице место на инвестицијата, како и да бара слободен пристап до објектите, просториите, опремата и имотот поврзани со инвестицијата предмет на овој договор.

(4) АФПЗРР има право да го отфрли барањето за исплата ако Корисникот не го поднесе согласно рокот утврден во член 4, став 1 на овој договор односно не го дополни или појасни барањето или потребните документи во однапред утврдениот рок.

(5) АФПЗРР има право да го одбие барањето за исплата, во целост или делумно, доколку Корисникот не ја заврши инвестицијата која е предмет на овој договор согласно Прилог 2 овој договор, односно не ја спроведе инвестицијата согласно условите утврдени со овој договор.

(6) АФПЗРР има право на својата интернет страна да ги објави следниве податоци за Корисникот:

- Целосен назив според регистрација на ЛАГ
- општина во која престојува или е регистриран корисникот, поштенски број и
- износот на финансиската поддршка во денари од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година.

(7) АФПЗРР има право да го одбие барањето за измени и дополнување на Договорот доколку:

- доведува до неизводливоста на инвестицијата/активноста
- со тоа би се надминал максималниот период за реализација на Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година;
- е во спротивност со националната важечка регулатива.

(8) АФПЗРР има право да бара поврат на исплатената финансиската поддршка доколку Корисникот:

- а) доставил лажни податоци врз основа на кои се стекнал со финансиска поддршка од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година,
- б) користел/користи неповратна финансиска помош од други фондови за финансирање на инвестицијата предмет на овој договор,
- в) ја отуѓува, дава под закуп, заем или ја менува намената и целта на инвестицијата, предмет на овој договор,

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

- г) примил повеќе средства од оние одобрени со решението за исплата, поради административна грешка на АФПЗРР,
  - д) не обезбеди целосен и непречен пристап на овластените лица на АФПЗРР, Министерството за финансии, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство до документите, објектите, опремата и имотот кои се од значење/поврзани за/со инвестицијата, за време на контролата на лице место, како и при спроведувањето на надзорот над овој договор за целото негово времетраење,
  - ѓ) не ги почитува одредбите од овој договор за финансиска поддршка и
  - е) во други случаи утврдени согласно Законот за основање на АФПЗРР за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој.
- (9) АФПЗРР има право, во случај на поврат на средства од став (8) точки а), б), в), д), ѓ) и е) на овој член, да пресмета казнена камата од денот на исплата на финансиската поддршка до денот на повратот на средствата. Во случајот од став (8) точка г) на овој член, казнената каматата ќе се пресметува по истекот на рокот за поврат на средства утврден во Решението за поврат на средства донесена од АФПЗРР.
- (11) АФПЗРР има право да поведе извршна постапка во случај Корисникот да не изврши поврат на средства во рок од 15 дена од приемот на Решението за поврат на средства.

Обврски на АФПЗРР

Член 6

- (1) АФПЗРР се обврзува да изврши исплата на финансиската поддршка доколку се исполнети условите од овој договор.
- (2) АФПЗРР се обврзува да спроведе контрола на лице место преку овластени контролори кои се должни да се легитимираат пред Корисникот или овластен претставник.
- (3) АФПЗРР се обврзува со личните податоци на Корисникот да постапува согласно прописите од областа на заштита на лични податоци.

III. РАСКИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ

Член 7

- (1) Овој договор може да се раскине:
  - со взаемна согласност на договорните страни,
  - еднострано од страна на АФПЗРР доколку Корисникот не се придржува кон одредбите на овој договор, или
  - еднострано од страна на Корисникот, само пред исплата на финансиската поддршка.
- (2) Во случај на раскинување на Договорот согласно став 1 алинеа 2 на овој член, АФПЗРР веднаш ќе го извести Корисникот.

IV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 8

(1) Корисникот изјавува под целосна морална, материјална и кривична одговорност, дека сите податоци содржани во извештаите и документите доставени до АФПЗРР се точни и автентични.

(2) Заради обезбедување на информации за документите кои треба да се достават во прилог на барањето за измени и дополнувања на Договорот, како и поради доставување на истите до АФПЗРР Корисникот е согласен да се обрати до АФПЗРР на следнава адреса: Бул. 3-та Македонска Бригада бр.20 (зграда на Македонија табак блок Ц), 1000 Скопје

Контакт телефон: 02/3097-460

Интернет адреса: www.ipardpa.gov.mk

Стапување во сила и времетраење на Договорот

Член 9

(1) Со потпишување на овој договор, договорните страни ја изразуваат својата слободна волја, потврдуваат дека го прочитале и го разбрале Договорот и дека се согласуваат со правата и обврските кои произлегуваат од него како и со неговите правни последици.

(2) Овој договор ќе стапи на сила на денот на неговото потпишување од двете договорни страни и ќе биде во сила пет години по последната исплата од страна на АФПЗРР.

Прилози

Член 10

Следните Прилози претставуваат составен дел на овој договор:

1. Прилог 1 - Дефиниции
2. Прилог 2- Табела за користење на финансиска поддршка по стоки и услуги
3. Прилог 3 - Образец на барање за исплата

Спорови

Член 11

Споровите кои произлегуваат од овој договор, договорните страни ќе се обидат да ги решат спогодбено, а доколку тоа не е можно, надлежен ќе биде Управниот суд на Република Македонија.

Примероци

Член 12

Овој договор е склучен во четири идентични примероци, по два за секоја договорна страна.

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

Дата, _____

Дата, _____

Архивски бр. ____ / ____

Директор на АФПЗРР:

Корисник:

ДЕЛ 2 – ПРИЛОЗИ

Прилог 1 на Договорот

ДЕФИНИЦИИ

Во контекст на овој договор, изразите кои се користат во овој договор го имаат следното значење:

- "Вкупна одобрена вредност на прифатливите трошоци" се трошоците кои АФПЗРР ги одобрува како прифатливи за ко-финансирање согласно Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година;
- "Финансиска поддршка" се средствата од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2019 година кои АФПЗРР ги ко-финансира во согласност со овој договор;
- "Општи трошоци" се надоместоците за архитекти и инженери, други трошоци за консултантски услуги, физибилити студии, стекнување со патент, права и дозволи;
- "Прогласена природна непогода" се инциденти предизвикани од природни сили кои е невмозможно да се контролираат, а кои го загрозуваат животот и здравјето на луѓето, животните и растенијата и предизвикуваат штети на земјиштето, културното наследство и животната средина (земјотреси, поплави, ерозии, лавини, лизгања на земјиште, бури, оштетувања на брани и бедеми, суши, атмосферски катастрофи).
- „Виша сила" е исклучителен настан или околности, надвор од контролата на договорните страни која ги спречува едната или двете договорни страни да ги исполнат обврските кои произлегуваат од овој договор.

*Упатство за корисници на средства од Програмата за финансиска поддршка
на руралниот развој за 2019 година – Мерки 412 и 413*

Примероците од ова Упатство заинтересираните можат да ги подигнат директно во:

**Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој,
бул. Трета Македонска Бригада бр.20 1000 Скопје**

Тел.02/3097-460

електронската верзија на пакетот за аплицирање на веб-адресата на Агенцијата:
www.ipardpa.gov.mk